

relictum deprehendent, quicumque opus illud nostrum, brevedendum, legere non dedignabuntur. Non tam benè agitur cum rebus humanis, ut qui primi quidpiam aggrediuntur, id ita exhauriant ac perficiant, nihil ut agendum posteris relinquant; nec nos ita de nobis magnificè sentimus, ut nullas spicas, aliis colligendas, nos prætermisisse putemus. Sed ut laboribus aliorum & veniam, si qua indigent, & meritam laudem libentissimè & cumulatissimè tribuimus; sic speramus Lectores æquos & Sacrarum Litterarum amantes, nobis quoque gratiam nonnullam habituros, nec veniam, si qua in re lapsos nos judicent, laboribus nostris negaturos.

Pænè omiseram, quod ante omnia dictum oportuit, de Geographiæ Sacræ antiquissima omnium tabula, cujus mentio fit Josuæ Cap. XVIII. Etenim postquam Rubenitis, Gaditis & dimidiæ Tribui Manassæ divisi essent à Moïse agri ad ortum Jordanis, in Galahaditide; cumque agros ad occasum ejus fluvii jam acceperant Judæ & Josephi reliqui posterii, seu Ephraimitæ, & altera dimidia pars Tribus Manassæ; misit Josua tres viros ex singulis tribubus electos, qui reliquam Chananæam septem, quæ supererant, Tribubus dividendam describerent. Quæ res sic ab Historico Sacro, prout ejus verba vertimus, narratur, à versu 3. *Tum dixit Josua Israëlitis: quo usque segnes eritis ad occupandam terram, quâ Jebova Deus patrum vestrorum vos donavit? Legite vobis tres viros ex unaquaque Tribu, tum eos mittam, surgent, peragrabunt, describentque terram, secundum singularum hereditatem, atque ad me venient. Deinde eam dividant in septem partes, ita ut Juda maneat in finibus suis à meridie; pariterque domus Josephi maneat in finibus suis à septentrione* (nam meridianis conjuncta non erat cum agris Tribus Judæ) *Vos verò describetis terram in septem partes, afferetisque eam descriptionem huc ad me; & vobis jaciā sortem in conspectu Jebovæ Dei nostri.* Deinde narrantur viri illi profecti esse, peragrasse terram & eam descripsisse in Libro, in duodecim partes, secundum urbes. Hæc fuit omnium prima descriptio Geographica Judææ, seu in ea Chananæa depicta fuerit in libro, aut volumine expanso, quod solemus nunc facere in Tabulis Geographicis; seu tantum Catalogus urbium, agrorumque earum esset contextus. Sed prius videbitur fortè verius, quia non tantum describenda fuit Chananæa ex numero urbium, sed ex modo agrorum, quos ampliores, aut minus amplos esse oportuit, pro numero tribulium quibus fuerunt dividendi. Potuerunt enim esse interdum plures urbes in minore tractu, pauciores in majore; quomodo potuisset fieri, ut qui plures urbes accipiebat arctiores agros haberet, & vicissim, qui latiores sortiebatur agros, pauciores urbes. Itaque hos triginta sex viros agris dividendis, ut more Romano loquamur, verisimile est non tantum catalogum urbium contexuisse, sed & magnitudinem locorum descriptam habuisse, postquam eam essent demensi. Nec credendum est, quod fortasse objecerit quispiam, Israëlitis defuisse peritiā dimetiendi agros; cum eam possent in Ægypto, (ubi primum inventa ars ea, quæ propriè *Geometria* vocabatur ἀπὸ τοῦ μετρεῖν τὴν γῆν, à metienda terra) didicisse. Audiamus hac de re *Herodotum*, cujus hæc sunt verba Lib. II. c. 109. ubi postquam egit de divisione Ægypti, & exundationibus Nili, quibus agrorum termini confundebantur: *δοκέει δὲ μοι ἐντεῦθεν, inquit, γεωμετρίη εὐρεθῆσα εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπαγελθεῖν: videtur mihi Geometria hinc inventa esse, & in Græciam venisse.* Quod & ipsum etiam habet *Diodorus Siculus Bibliothecæ* Libro I. p. 71. Editionis Hanovianæ, & alii. Sic ergo potuerunt Israëlita periti disciplinæ, quæ postea *Geometria* dicta est, facti esse, & didicisse etiam conficiendarum Tabularum Geographicarum artem. Fateor, magnum discrimen fuisse inter Ægyptum inferiorem & Chananæam, cum prior sit regio plana, & quam extensis funibus non difficile fuit dimetiri; Chananæa verò referta sit montibus. Sed qui sciunt artem conficiendarum Tabularum Geographicarum, norunt etiam